

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗЕРНОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Животченко В.В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61002, Харків, вул. Алчевських, 44,

каф. Організації виробництва, бізнесу та менеджменту)

E-mail: obm_khntusg@gmail.com

Основними характеристиками, що визначають стан сформованості та функціонування зернового ринку в Україні є наступні:

— по-перше, зерновий ринок України є одним з найстаріших та найрозвинутіших товарних ринків, він формувався протягом 15 років і на сьогоднішній день віддзеркалює дію всіх факторів формування структури товарного ринку, що впливали на нього протягом періоду становлення. Крім того, державна політика в аграрному секторі також певним чином вплинула на формування даного ринку та на застосовані механізми його функціонування.

— по-друге, занепад аграрного виробництва, в тому числі і зернового, що є наслідком загального кризового стану економіки, не створює умов для активізації діяльності суб'єктів, що спеціалізуються на безпосередньому виробництві зерна. Як показує практика, адміністративні заходи щодо підтримки товаровиробника не є достатньо ефективними, адже навіть за умови фінансової підтримки сільськогосподарського підприємства, воно вимушене діяти в існуючих ринкових умовах. При цьому розбалансованість інтересів окремих груп операторів ринку, а саме утворення надприбутків посередниками на зерновому ринку та наявність з їх боку об'єктивно обґрунтованого цінового диктату здатні знівелювати будь-які спроби підтримати товаровиробника прямими методами фінансової підтримки. Тобто необхідно розв'язати задачу створення умов для зміщення основних фінансових інтересів в бік товаровиробників або фінансування діяльності виробників зерна з боку операторів-посередників.

— по-третє, сучасний стан інфраструктури зернового ринку, не дивлячись на достатньо високий рівень розвитку її матеріально-технічної бази, свідчить про організаційну недосконалість її використання. Справа в тім, що основна маса операцій на ринку відбувається з наявним товаром, досить слабкою є залучення біржової торгівлі, та форвардних схем, як широко використовуються в розвинутих країнах. При цьому Україні має достатньо великий товарообіг на зерновому ринку, а отже необхідно залучати зарубіжний позитивний досвід до вдосконалення процесів функціонування ринку.

Ринок зерна, на якому оперують, в якості постачальників-виробників, сільськогосподарські підприємства, можна характеризувати як ринок покупця. Наслідком дії даного фактору є наявність цінового диктату з боку оптових посередників, що займаються закупівлею продукції у безпосередніх товаровиробників. При цьому цей диктат є наслідком об'єктивних причин, а саме, політики операторів-посередників.